

Győri Ítéltábla mint harmadfokú bíróság

Bhar.II.4/2022/7. szám

A Győri Ítéltábla mint harmadfokú bíróság a Győrött, 2022. április 28. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

A hamis magánokirat felhasználásának vétsége miatt Terhelt1 ellen indult büntetőügyben a Tatabányai Törvényszék 2021. november 11. napján kihirdetett 11.Bf.133/2021/10. számú ítéletét *megváltoztatja*.

Terhelt1 vádlottat bűnösnek mondja ki hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345.§).

Ezért a bíróság a vádlottat mint többszörös visszaesőt 5 (öt) hónap börtönben végrehajtandó szabadságvesztés-büntetésre, mellékbüntetésként 1 (egy) év közügyektől eltiltásra ítéli.

A vádlottat feltételes szabadságra legkorábban a kiszabott büntetés háromnegyed részének kitöltését követő napon bocsátható.

Kötelezi a bíróság a vádlottat az eljárás során felmerült 45.720 (negyvenötezer-hétszázhusz) Ft bünygyi költség megfizetésére.

Egyebekben helybenhagyja.

A harmadfokú eljárás során 12.145 (tizenkettőezer-száznegyvenöt) Ft bünygyi költség merült fel, amelyet a vádlott visel.

I n d o k o l á s

[1] Az Esztergomi Járásbíróság a 2021. május 7. napján meghozott, 4.B.213/2020/12. számú ítéletével Terhelt1 vádlott bűnösségét hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345.§) állapította meg, ezért a terheltet mint többszörös visszaesőt 60 napi elzárásra ítélte, egyúttal rendelkezett az elzárás büntetés-végrehajtási intézetben történő végrehajtásáról is. Kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült 45.720 Ft bünygyi költség megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság határozatának indokolása szerint az elfogadott bizonyítékok alapján a vádlott adta át a laptopja értékesítéséről szóló adásvételi szerződést a kereskedőnek, tanúlnak mint szerződő félnek, az általa felhasznált okirat pedig valótlarul tartalmazta az eladó nevét és adatait. A felhasznált okirat egyúttal joghatás kiváltására is alkalmas volt azáltal, hogy a termék per-, igény-, és terhermentességéért a vádlott szavatosságot vállalt, az okirat tartalmi hamisságával a vádlott nyilvánvalóan tisztában volt, mindezen körülményekből a felhasználás tekintetében a vádlott egyenes szándékára vont következtetést a járásbíróság.

[2] Az elsőfokú ítélettel szemben az ügyész a vádlott terhére súlyosítás érdekében, a szabadságvesztés-büntetés és a közügyektől eltiltás mellékbüntetés kiszabása, valamint a feltételes szabadságra bocsátás kezdő időpontjának meghatározása végett, míg a vádlott és védője elsődlegesen felmentés, másodlagosan enyhítés érdekében jelentett be fellebbezést.

[3] Az ügyben másodfokú bírósággént eljáró Tatabányai Törvényszék a 2021. november 11. napján meghozott, 11.Bf.133/2021/10. számú ítéletével a járásbíróság határozatát akként változtatta meg, hogy a vádlottat az ellene hamis magánokirat felhasználásának vétsége miatt emelt vád alól felmentette, megállapítván, hogy az eljárás során felmerült 45.720 Ft büntügyi költség az állam terhén marad.

A másodfokú határozat indokolásában a törvényszék arra mutatott rá, miszerint az eljárás során nem merült fel adat arra nézve, hogy az adásvételi szerződés az eladón és a vevőn kívül eső más személyhez került volna, azaz a közöttük lévő jogviszonyon kívüli, más jogviszonyban felhasználásra került volna. Ezen további felhasználás hiányában a vádlott cselekménye előkészületi szakban rekedt meg, amely nem büntetendő. A felhasználás mint törvényi tényállási elem hiányában a Btk. 345.§-a szerinti bűncselekmény nem valósult meg, erre figyelemmel a másodfokú bíróság álláspontja szerint a vádlott felmentése indokolt.

[4] A törvényszék fenti ítélete ellen az ügyész a vádlott terhére, a hamis magánokirat felhasználásának vétségében bűnösnek kimondása és vele szemben szabadságvesztés, valamint közügyektől eltiltás mellékbüntetés kiszabása érdekében jelentett be fellebbezést.

[5] A Győri Fellebbviteli Főügyészség a BF.310/2021/1-I. számú átiratában a másodfokú ügyészi fellebbezést fenntartva arra mutatott rá, hogy a Be. 615.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés b/ pont és (3) bekezdés a/ pontja alapján az előterjesztett jogorvoslati kérelem joghatályos, a felülbírálat teljes körű.

Álláspontja szerint a perrendi szabályokat mind az elsőfokú, mind pedig a másodfokú eljárás során megtartották.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapította döntését, azonban a vádlott törvényszék által történt felmentésére az anyagi jog szabályainak sérelmével került sor. Az elkövető és a sértett által, a sértett megtévesztésével kötött szerződésnek a sértett részére történő átadása felhasználásnak minősül, s mert azt a vádlott egyenes szándékkal követte el, magatartásával kimerítette a Btk. 345.§-ában ütköző hamis magánokirat felhasználása törvényi tényállását, amiképpen arra az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában helyesen hivatkozott is.

Fentiekre figyelemmel indítványozta, hogy az ítéltábla nyilvános ülés keretében eljárva a másodfokú bíróság által megalapozottnak tekintett elsőfokú tényállás alapján a Tatabányai Törvényszék ítéletét a Be. 624.§ (1) bekezdése alapján változtassa meg, Terheltl vádlottat mondja ki bűnösnek a Btk. 345.§-a szerinti hamis magánokirat felhasználásának vétségében, s ezért mint többszörös visszaesőt a Btk. 37.§ (2) bekezdés b/ pontja alapján börtön fokozatban végrehajtandó szabadságvesztés-büntetésre, a Btk. 61.§ (1) bekezdés alapján közügyektől eltiltás mellékbüntetésre ítélje, a feltételes szabadságra bocsátás kezdő időpontját a Btk. 38.§ (2) bekezdés b/ pontja alapján határozza meg és a vádlottat kötelezze az eljárás során felmerült 45.720 Ft büntügyi költség megfizetésére.

A harmadfokú nyilvános ülésen megtartott perbeszédükben a vád és védelem képviselői fenntartották az eljárás során előterjesztett fellebbezéseikben és indítványaikban kifejtett álláspontjukat.

[6] Az ítéltábla a harmadfokú felülbírálat eredményeképpen az ügyészség által előterjesztett másodfellebbezést, illetőleg az azt fenntartó fellebbviteli főügyészségi indítványban foglaltakat megalapozottnak találta.

A Be. 615.§ (1) bekezdése értelmében a másodfokú ítélet ellen fellebbezésnek van helye a harmadfokú bírósághoz a másodfokú bíróságnak az elsőfokú bírósággal ellentétes döntése esetén. Figyelemmel arra, hogy a jelen ügyben másodfokon eljáró bíróság az első fokon elítélt vádlottat felmentette, a Be. 615.§ (2) bekezdés b/ pont I. fordulata értelmében a másodfokú döntés ellen előterjesztett fellebbezés joghatályosnak tekintendő.

A Be. 618.§ (1) bekezdése szerint a harmadfokú bíróság a másodfokú bíróság ítéletének a fellebbezéssel sérelmezett döntését és az elsőfokú, valamint a másodfokú bírósági eljárást arra tekintet nélkül bírálja felül, hogy ki, milyen okból fellebbezett. Fenti tekintetben tehát a felülvizsgálat teljes körű volt, és kiterjedt arra is, hogy az eljárási szabályokat az első- és másodfokú bírósági eljárásban megtartották-e, továbbá arra is, hogy a másodfokú ítélet megalapozott-e.

A felülbírálat eredményeként az ítéltábla megállapította, hogy az első- és másodfokú bírósági eljárások alapvetően megfeleltek a jogszabályi előírásoknak, olyan szabálysértés nem történt, ami az ügy érdemi felülvizsgálatát megakadályozta volna. Az eljáró bíróságok az ügy ténybeli és jogi megítéléséhez szükséges adatokat, bizonyítékokat feltárták, és azokat törvényes értékelés alá vetették. A tényállást a vádlott hiteltérdemlőként el nem fogadható védekezésével szemben az eljárás során kihallgatott tanú² tanúvallomásában foglaltakra, a felismerésre bemutatásról készült jegyzőkönyv adataira, a 2018. november 26. napján kelt, tanú³ nevére kiállított adásvételi szerződés okirati bizonyítékként történő értékelésére és a rendőri feljegyzés tartalmára alapították, s azoknak egyenkénti és összességében is történő értékelésével állapították meg. Logikai hibát nem vettek, az indokolási kötelezettségüknek is eleget tettek.

Ugyanakkor a vádlott másodfokú bíróság által történt felmentésére az anyagi jog szabályainak sérelme mellett, a Be. 566.§ (1) bekezdés a/ pontjának törvénysértő alkalmazásával került sor.

A hamis magánokirat felhasználásának vétsége csak szándékosan elkövethető bűncselekmény. Az eljárás tárgyát képező vétség elkövetési magatartása a magánokirat felhasználása. Felhasználás alatt a hamis, hamisított vagy valótlan tartalmú magánokiratnak a célzott joghatás kiváltására, illetőleg előidézésére, azaz jog vagy kötelezettség létezésének, megváltozásának vagy megszűnésének bizonyítására történő használatát, vagyis átadását, továbbítását, felmutatását, illetőleg ezekkel egylényegű más hasonló cselekmény végzését kell érteni, amelynek folytán az adott magánokirat *az elkövetői körön kívül álló* más személyekhez kerül, illetőleg az elkövetés folytán arról más személyek szereznek tudomást.

A rendelkezésre álló adatok alapján az is megállapítható, hogy jelen ügyben a vádlott az ingóság feletti tulajdonjogát kívánta a hamis, nem a kiállítóként feltüntetett személy nyilatkozatát tartalmazó adásvételi szerződéssel igazolni annak érdekében, hogy egy ismeretlen eredetű laptopot értékesítsen, így egyértelműen joghatás kiváltása érdekében történt a jogügylet megkötése, és egyúttal az okirat tekintetében azt is meg kellett állapítani, hogy az az adott jogviszony tekintetében meghatározó jelentőségű volt.

A harmadfokú bíróság álláspontja szerint a másodfokú bíróság okfejtésében rejlő tévedés arra a körülményre, illetőleg megfontolásra vezethető vissza, hogy indokolása során a törvényszék az adott jogügylet érintettjeit, a szerződéses feleket tekintette elkövetői körnek és azzal érvelt, hogy az eljárás során nem merült fel adat arra vonatkozóan, miszerint az adásvételi szerződés az eladón és a vevőn kívül eső más személyhez került volna, azaz a közöttük lévő jogviszonyon kívüli, más jogviszonyban felhasználásra került volna.

Ténylegesen azonban az „*elkövetői kör*”-ön a bűncselekmény egy vagy több elkövetője értendő, tehát amennyiben az okiratot mint szerződő felek a bűncselekmény elkövetőinek minősülő személyek készítik, abban az esetben az adott cselekmény megvalósítására, jelen esetben egyelőre csak az adott bűncselekmény előkészületének elkövetésére az elkövetői

körön belül kerül sor, és a felhasználáshoz ezen túlmenően ténylegesen vizsgálni szükséges a más személyekhez kerülést, ez utóbbit a bűncselekmény megvalósulása feltételezi; amennyiben azonban a szerződés felei a bűncselekmény elkövetője és a sértettje, vagy esetlegesen sértettként számba sem vehető másik szerződő fél (aki a bűncselekmény elkövetéséről egyidejűleg nem tudott), abban az esetben a felhasználás a kettejük relációjában is megvalósul, ugyanis a terhelt által aláírt szerződés átadása a másik, jóhiszemű félnek „elkövetői kör”-ön kívülre jutást, juttatást, s ebből következően tényleges felhasználást jelent.

Jelen ügyben is ez a helyzet, az elkövető és a sértett, illetőleg másik szerződő fél által, ez utóbbi személy megtévesztéssel kötött szerződésnek ez utóbbi személy részére történő terhelti átadása felhasználásnak minősül, amelynek megvalósítása révén az egyenes szándékú elkövetésre is figyelemmel a vádlott magatartásával kimerítette a Btk. 345.§-ába ütköző és aszerint minősülő hamis magánokirat felhasználásának törvényi tényállását.

[7] A fentiekre figyelemmel – mindenben osztva az ügyészségi álláspontot – az ítéltábla a Be. 620.§ (1) bekezdés II. fordulata szerinti nyilvános ülésen eljárva az első fokon megalapozottan megállapított tényállás alapján a Tatabányai Törvényszék fellebbezéssel támadott ítéletét a Be. 624.§ (1) bekezdése alapján megváltoztatta és a fentiek szerint Terhelt1 vádlott bűnösségét hamis magánokirat felhasználásának vétségében megállapította.

[8] A terhelt büntetőjogi felelősségének megállapításából következően az ítéltábla a büntetés Btk. 79.§-a szerinti céljának szem előtt tartásával a Btk. 80.§ (1) bekezdése szerinti büntetés kiszabási szempontok és elvek figyelembevétele mellett, a törvényben meghatározott keretek között, a büntetés tétel Btk. 80.§ (2) bekezdése szerinti középértékéből kiindulva – a Btk. 89.§ (1) bekezdésében foglalt rendelkezésekre tekintettel – büntetést szabott ki.

E körben a vádlott javára enyhítő körülményként értékelte az időmúlást, valamint a kiskorú gyermek eltartásáról való gondoskodást. Súlyosító tényezőként értékelte a terhelt rendkívül kedvezőtlen előéletét, valamint a büntetőeljárás hatálya alatt is történt ismételt bűnelkövetés tényét.

A vádlottal szemben alkalmazandó büntetési tételkeret a Btk. 345.§, Btk. 36.§ és a Btk. 89.§ (1) bekezdése szerinti rendelkezések értelmében 3 hónaptól 1 év 6 hónapig terjedő szabadságvesztés-büntetés, az irányadó középérték pedig 10 hónap 15 nap.

A vádlott személyiségének jelentős társadalomra veszélyességére, a többszörös visszaesés tényére, illetőleg az azt meghaladó számban történt büntetettségre, valamint a büntetőeljárás hatálya alatti elkövetésre figyelemmel a büntetési célok eléréséhez a terhelttel szemben feltétlenül szükségesnek mutatkozott végrehajtandó szabadságvesztés-büntetés kiszabása, ennek konkrét tartama meghatározása folyamatában azonban a harmadfokú bíróság figyelemmel volt a bűncselekmény konkrét elkövetési körülményeire és az elbírált cselekmény kifejezetten enyhe tárgyi súlyára, ezért a középértéktől a generális minimum irányába jelentősen eltérve a rendelkező részben írt tartamú szabadságvesztés-büntetést szabott ki a Btk. 37.§ (2) bekezdésének b/ pontja alapján, a közügyekben való részvételre méltatlanná vált terheltet a Btk. 61.§ (1) bekezdésének alkalmazásával a közügyek gyakorlásától 1 év időtartamra eltiltotta, a Btk. 38.§ (2) bekezdés b/ pontja szerint megállapította a feltételes szabadságra bocsáthatóság legkorábbi időpontját, a Be. 574.§ (1) és (2) bekezdései alapján kötelezte a bűnösnek kimondott vádlottat az eljárás során felmerült bűnügyi költség viselésére.

Egyebekben a másodfokú határozatot a Be. 623.§-ában foglaltak alkalmazásával helybenhagyta azzal, hogy a Be. 617.§-ának rendelkezései folytán alkalmazandó Be. 613.§ (1) bekezdésének értelemszerű alkalmazásával megállapította a harmadfokú eljárásban felmerült költséget és rendelkezett annak viselése tárgyában is.

Győr, 2022. április 28.

Dr. Zólyomi Csilla sk.
a tanács elnöke

Dr. Németh Balázs sk.
előadó bíró

Dr. Takácsné dr. Helyes Klára sk.
bíró

Záradék:

Ez az ítélet és ezáltal a Tatabányai Törvényszék 2021. november 11. napján kelt
11.Bf.133/2021/10. számú ítéletének meg nem változtatott része a mai napon jogerőre
emelkedett.

Győr, 2022. április 28.

Dr. Zólyomi Csilla sk.
a tanács elnöke